

Завідувач кафедри

/Перегуда Є.В./

30 червня 2023 р.

Розробник силябуса

/Перегуда Є.В./

СИЛАБУС Політологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК04
2) Освітній рівень: бакалавр
3) Форма навчання: денна, заочна
4) Галузь знань: 19 АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО
5) Спеціальність, назва освітньої програми: 192 "Будівництво та цивільна інженерія", ОП «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»
6) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
7) Семестр: IV
8) Контактні дані викладача: Д.п.н., проф. Перегуда Є.В. Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/fizck Контакти: (097) 396-92-60; pereguda.iev@knuba.edu.ua
9) Мова викладання: українська
10) Пререквізити: «Історія української державності та культури»
11) Мета курсу: засвоєння студентами основних тенденцій політичного розвитку суспільства, термінологічного апарату політології, закономірностей функціонування політичної влади, основних політичних інститутів та процесів, тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів на національному, регіональному та глобальному рівнях, виявлення чинників взаємовпливу політичної, економічної та правової систем суспільства, прогнозування тенденцій подальшого політичного розвитку.

12) Результати навчання			
Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК09 ЗК10
РН07. Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі, за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК06 ЗК09

13) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Контрольна робота	СРС	Форма підсумкового контролю
14 Заочна 6	16 Заочна 8	1	60 Заочна 76	Іспит
Сума годин:				90
Загальна кількість кредитів ECTS				3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30(1,0) Заочна 14 (0,47)

14) Зміст курсу

Тематика лекцій

Модуль 1. Предмет і завдання курсу. Політична влада і суспільство

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Понятійно-категоріальний апарат курсу.

Тема 1. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Політична влада.

Змістовий модуль 2. Політична влада і суспільство.

Тема 2. Громадянське суспільство, політичні партії та етнопонаціональні спільноти.

Тема 3. Політична свідомість та політична культура. Символічна політика.

Тема 4. Політичні еліти та політичне лідерство.

Модуль 2. Інституційний та процесуальний вимір політики.

Змістовий модуль 3. Політичні інститути та процеси.

Тема 5. Політична система суспільства та держава.

Тема 6. Політичні процеси.

Змістовий модуль 4. Світові політичні процеси на сучасному етапі.

Тема 7. Світові політичні процеси. Українсько-російська війна.

Тематика практичних занять

Модуль 1. Предмет і завдання курсу. Політична влада і суспільство

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Понятійно-категоріальний апарат курсу.

Тема 1. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Політична влада.

Змістовий модуль 2. Політична влада і суспільство.

Тема 2. Громадянське суспільство, політичні партії та етнопонаціональні спільноти.

Тема 3. Політична свідомість та політична культура. Символічна політика.

Тема 4. Політичні еліти та політичне лідерство.

Модуль 2. Інституційний та процесуальний вимір політики.

Змістовий модуль 3. Політичні інститути та процеси.

Тема 5. Політична система суспільства та держава.

Тема 6. Політичні процеси.

Змістовий модуль 4. Світові політичні процеси на сучасному етапі.

Тема 7-8. Світові політичні процеси. Українсько-російська війна.

Індивідуальне завдання. Тематика

Українська державність 2010 -2022 рр. проблеми та перспективи

Особливості становлення громадянського суспільства в Україні з 1991р.

Класифікація сучасних (2010-2022 рр.) політичних партій і рухів в Україні.

Партійна система Української держави у 2010-2022 рр.

Націоналізм: ідеологія і політична практика.

Політичний портрет сучасного лідера. Політичний маркетинг.

Досвід та шляхи подолання тоталітаризму в політичній культурі суспільств, що трансформуються.

Електронне урядування . Інформація та інформаційні комунікації в сучасній політиці.

Поняття інформації її місце та роль в політиці.

Політична комунікація : сутність, функції, структура, типологія , рівні.

Масові політичні комунікації : сучасний стан та тенденції розвитку.

Ознаки глобалізації в сучасному світі.

Політичні конфлікти в Україні 2001-2022 рр.

Зміст сучасного світового політичного процесу.

Україна в геополітичному просторі 1991-2022 рр.

Маніпулятивна демократія як форма сучасної демократії.

Етнополітичні конфлікти в світі..

Демократія як вид політичної влади.

Новітні форми політичної участі.
Правова система держави
Політичні права, їх закріплення міжнародними документами та ратифікація законами України.
Поняття партійної системи. Типи партійних систем в країнах сучасного світу.
Політичні еліти як суб'єкти політики.
Характеристика основних концепцій політичного лідерства.
Етнос, нація : концептуальні підходи, історичні форми, типологізація.
Поняття сепаратизму: історія та сучасність.
Особливості становлення політичної культури сучасного українського суспільства.
Характерні риси лібералізму.
Суспільно-політичні погляди та політичний досвід І.Я.Франка.
Український консерватизм. Політичні концепції В.Липинського (1882-1931), С.Томашівського (1875 -1930).
Джерела та зміст національної концепції М.Міхновського (1873-1924). («Самостійна Україна», «Десять заповідей Української народної партії»)
Формування концепції інтегрального націоналізму Дмитра Донцова (1883-1973).
Політичні партії : сутність, типологія, функції..
Політична психологія.
Політичні відносини і політична діяльність.
Мас-медіа і громадська думка.
Міжнародна політика і міжнародні відносини : теорія, історія, принципи.
Інформаційна влада..
Політичне лідерство : поняття і роль у механізмі реалізації влади..
Політика як суспільне явище, об'єкти і суб'єкти політики.
Міжнародні організації та їх функції.
Суперечності геополітичного становища України і моделі світового порядку...
Президентство в сучасному світі.
Легітимність як характеристика влади..
Конституційні основи політичної системи України (1996 р.). Політична реформа у 2004, 2010, 2014 рр.
Ідеологічні концепції XVIII-XXI ст.
Молодіжні рухи в сучасній Україні 1991-2022 рр.
Основні проблеми становлення правової держави в Україні.
Складові (основні) політичної свідомості українського суспільства у 1991-2022 рр.
Соціально-політичні та культурні зміни в українському суспільстві в умовах війни з РФ.
Помаранчева революція та Революція Гідності: порівняльний аналіз.
Міжнародна взаємодія України в умовах війни з РФ.
Військова політика України.
Соціально-політичні аспекти пандемій: минуле та сучасність.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому виданні, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення навчального семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення навчального семестру. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість Балів	Критерії
-------------------------------	-----------------	----------

Відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	27	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
Добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	18	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
Задовільно	15	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Питання модульного та підсумкового контролю

Сутність і зміст поняття „політика”, роль політики в сучасному житті.

Предмет, закони, категорії політології.

Політологія в системі соціогуманітарних наук

Партійні системи: історичні і політичні умови їх формування, типологія.

Сутність політичної влади, механізм функціонування.

Форми і види політичної влади.

Легітимність політичної влади, її типологія.

Теорія функціонального розподілу державної влади та її реалізація в Україні.

Форми державного правління.

Форми державного устрою.

Поняття і структура політичної системи.

Функції політичної системи.

Політична система України.

Групи інтересів та групи тиску в політиці.

Громадянське суспільство і соціально-правова держава.

Поняття політичної культури, її структура і функції.

Основні концепції політичних еліт.

Політична діяльність, її основні види. Політична участь.

Держава як основний інститут політичної системи.

Правова держава, її критерії.

Політичні партії, їх місце та роль у політичній системі суспільства.

Типи політичних режимів, їх характерні риси.

Типологія сучасних соціальних і міжетнічних конфліктів.

Поняття демократії, сучасні концепції демократії.

Людина як суб'єкт та об'єкт політики. Політична соціалізація особистості.

Сутність, структура і функції політичної свідомості.

Сучасні міжнародні відносини. Глобалізація та її соціальні й політичні характеристики.

Ресурси політичної влади, їх типологізація.

Роль і місце України в сучасній геополітиці.

Лібералізм і неолібералізм як політико-ідеологічні доктрини.

Консерватизм і неоконсерватизм як ідейно-політичні течії.

Партійна система України.

Вибори як інститут демократії. Виборчі системи.

Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя.

Інститут місцевого самоврядування.

Поняття і сутність політичного лідерства.

Етнос та нація: визначення, сутність, концепції.

Національні інтереси та національна безпека України.

Поняття та особливості політичних еліт як суб'єктів політики.

192	«Будівництво та цивільна інженерія», ОП «Технології будівельних	Сторінка 1 з 4
-----	---	----------------

Соціал-демократична ідеологія, її роль в політичному житті.

Державна символіка сучасної України, її вплив на формування політичної культури.

Місце і роль громадських організацій і рухів у політичній системі.

Політичні аспекти глобальних проблем. Роль міжнародної політики у їх вирішенні.

Сучасна політична еліта України.

Політична культура України: особливості та шляхи формування.

Інститут політичного лідерства.

Сучасні виборчі технології.

Методи та функції політології.

Політична стабільність і політичні ризики.

Міжнародна взаємодія України в умовах війни з РФ.

Соціально-політичні та культурні зміни в українському суспільстві в умовах війни з РФ.

Основні тенденції військової політики України напередодні та в умовах війни з РФ.

Політика у сфері фізичної культури та здоров'язбереження.

15) Основна література

Підручники

Требін М.П., Герасіна Л.М., Поліщук І.О., Сахань О.М. Політологія : підручник. За ред. М. П. Требіна. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 462 с.

Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 262-607. URL:

[http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія політичної думки України Підручник.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія_політичної_думки_України_Підручник.pdf)

Елітознавство: підручник. Вид. 2-е, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 288 с.

Посібники

Політологія: Навчальний посібник . Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.

Політологія: Навчальний посібник / Перегуда Є.В. та ін. – К.: КНУБА, 2012, 236 с.

Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.

Нормативно-правові акти

Конституція України: Із змінами внесеними згідно із законом №2222 –IV, від 8.12.2004 р., ВВР, 2005, №2, Ст.44. – Харків: «Фоліо», 2006. – 48 с

Тестові завдання

Тестові завдання. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>.

16) Додаткові джерела

Монографії, хрестоматії, наукові доповіді, наукові статті

Перегуда Є.В. Виконавча влада України : Політико-правові аспекти модернізації монографія / Є.В.Перегуда. – К.: «Логос», 2013. – 408 с.

Україна ХХ ст.: суспільно-політичні моделі національної держави (державницька ідеологія та програмні засади провідних українських політичних партій і громадсько-політичних об'єднань) / П. П. Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.); авт. кол.: П. П. Гай-Нижник, С. І. Губський, А. В. Іванець, І. Й. Краснодемська, Д. В. Толочко, Т. М. Швидченко, Т. М. Шевченко. К., 2018. 705 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko_Tetiana/Ukraine_KhKh_st_suspilno-politychni_modeli_natsionalnoi_derzhavy_derzhavnytska_ideolohiia_ta_prohram

Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь/ за ред. О.М.Майбороди. – Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2018. – 248 с.

Консерватизм: антологія. Упор. О. Проценко. К.: Смолоскип, 2008. 820 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/995068/>

Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. XXXII + 1128 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1016950>

Узун Ю.В. Процес децентралізації в Україні: внутрішні та зовнішні форми співробітництва / Ю.В.Узун // Регіональна політика: історичні витоки, законодавче регулювання, практична реалізація [зб. наук. пр.]. Київ–Тернопіль : 2015. – Вип. II. Матеріали Другої Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 14–15 грудня 2016 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. «Економічна думка». 2016. – Ч. 1. – С. 177-182.

Клименко Ю., Потехін О. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. Київ: Дух і Літера, 2023. 562 с.

Інформаційні ресурси:

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук. Дисципліна «Політологія». URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>.
Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>.
Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.
Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/>.
Сайт «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/>.
Сторінка «Наукова діяльність» кафедри політичних наук і права КНУБА (збірники матеріалів науково-практичних конференцій «Регіональна політика»). URL: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47972.
Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. URL: <https://ipiend.gov.ua/>.
Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: niss.gov.ua.
Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. URL: idpnan.org.ua.
Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua>.
Український центр економічних та політичних досліджень ім. О.Разумкова. URL: razumkov.org.ua.
Український незалежний центр політичних досліджень. URL: ucirg.org.ua.

17) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота				Індивідуальне завдання	Сума
Модуль 1		Модуль 2			
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3	Змістовий модуль №4		
10	20	20	20	30	100

18) Умови допуску до підсумкового контролю:

- Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводиться іншим викладачем, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів (в т.ч. на Освітньому сайті КНУБА) на початку вивчення дисципліни.
- Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія.
- Студент, який має менше 8 балів по двох модулях, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати додаткове завдання по змісту відповідних модулів в період між основною та додатковою заліковими сесіями.
- Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.
- Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

19) Політика щодо академічної доброчесності:

- Списування під час тестування та іспитів, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткова екзаменаційна сесія або додаткове заняття для проходження тестування.
- Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

20) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>